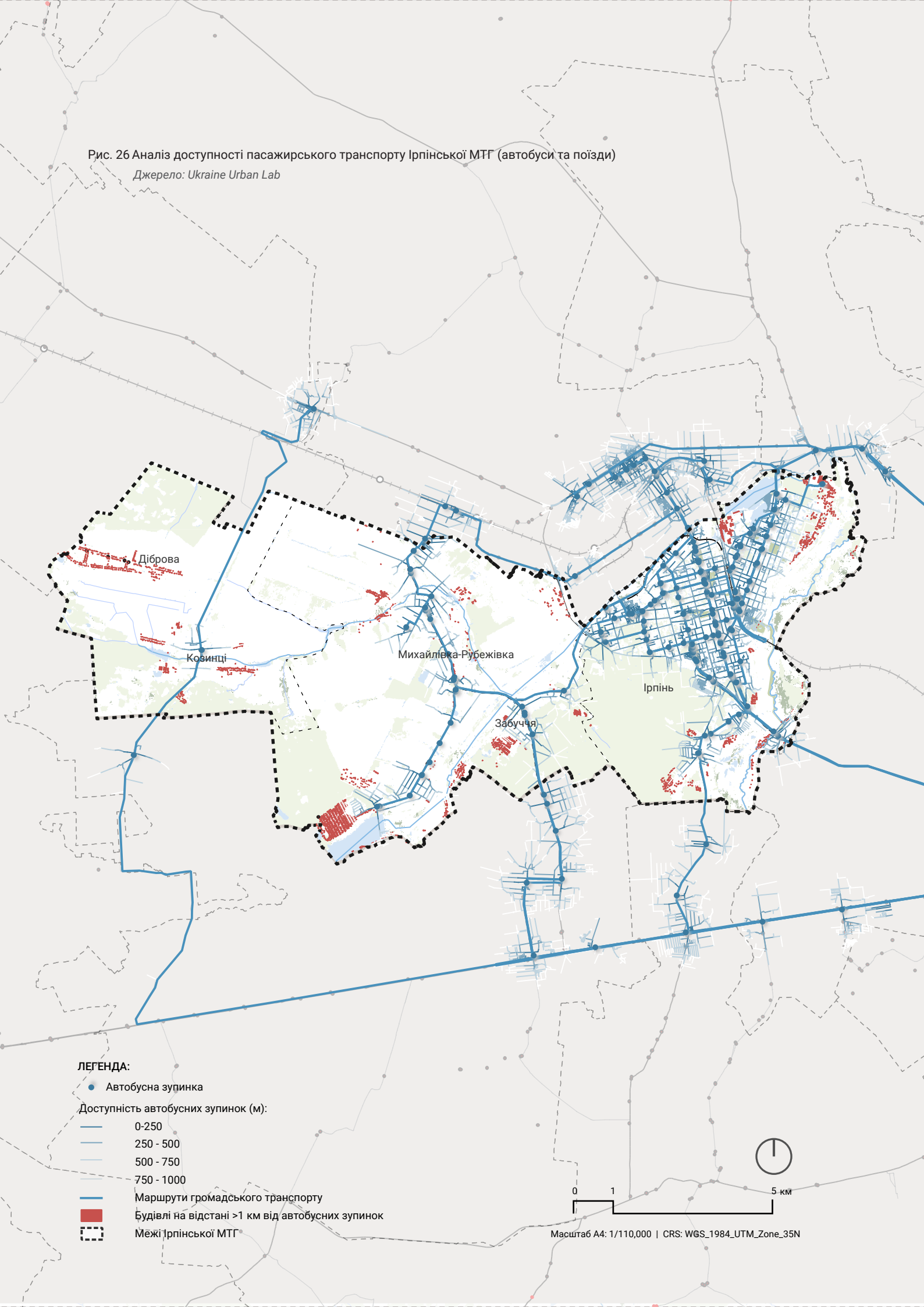

Рис. 26 Аналіз доступності пасажирського транспорту Ірпінської МТГ (автобуси та поїзди)

Джерело: Ukraine Urban Lab

ЛЕГЕНДА:

● Автобусна зупинка

Доступність автобусних зупинок (м):

- 0-250
- 250 - 500
- 500 - 750
- 750 - 1000

— Маршрути громадського транспорту

■ Будівлі на відстані >1 км від автобусних зупинок

--- Межі Ірпінської МТГ

Масштаб A4: 1/110,000 | CRS: WGS_1984_UTM_Zone_35N

1.4.5 Послуги (соціальні)

На території Ірпінської громади функціонує 418 об'єктів, які надають різноманітні соціальні послуги: зокрема 41 установа з надання адміністративних та соціальних послуг, серед яких п'ять організацій громадянського суспільства (ОГС) та чотири благодійні організації. На території громади знаходиться 53 освітні заклади: Державний податковий університет, 2 коледжі, 26 дитячі садки, 20 шкіл, 3 заклади позашкільної освіти і ІРЦ (до переліку увійшли заклади всіх типів власності). Інфраструктура охорони здоров'я налічує 76 об'єктів: 13 комунальних закладів, 42 аптеки та 21 кабінет приватної практики. Планується будівництво нової багатопрофільної лікарні, проте спорудження затримується через брак фінансування. Крім того, існує 191 спортивний і громадський простір, серед яких 164 громадські простори та 27 спортивних об'єктів. Культурна та молодіжна інфраструктура охоплює 38 об'єктів, зокрема музей, будинки культури, бібліотеки та церкви.

Розподіл цих послуг загалом відповідає розподілу населення: на місто Ірпін, у якому проживає 91% населення, припадає 93% послуг, а саме 94% закладів освіти й охорони здоров'я. Михайлівка-Рубежівка, де мешкає 6% населення, надає 4% послуг, тоді як село Забуччя, на яке припадає 1% населення, не надає жодних.

Соціальні послуги в Ірпінській громаді значно перевантажені через приплив ВПО, нестачу кваліфікованого персоналу, особливо в секторах охорони здоров'я та освіти, та брак фінансових ресурсів. Недостатня кількість спеціалізованих медичних послуг і об'єктів позашкільної освіти є викликом по всій громаді попри дещо вищу доступність у центральних районах.

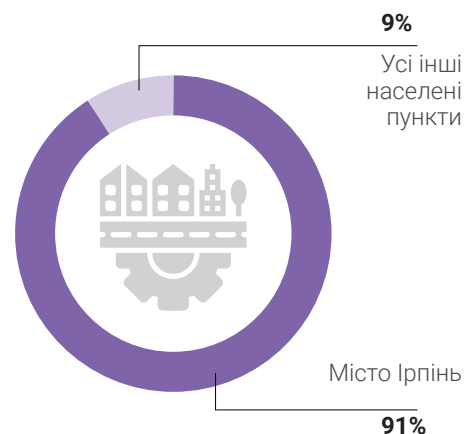
Проблемою лишається інклюзивний доступ до послуг, зокрема освітніх та медичних. У дев'яти освітніх закладах діють 22 інклюзивні класи, але брак персоналу надалі впливає на ефективність їх роботи. Попри наявність пандусів та поручнів, медичні заклади потребують модернізації в питанні інклюзивності. Відсутність укриттів у закладах надання соціальних послуг знижує відчуття безпеки й захищеності в громаді.

Наявність громадського транспорту має значний вплив на доступ до соціальних послуг. Вартість деяких послуг, як-от ліків, також створює бар'єр у їх доступності для жителів. Крім того, перешкодою доступності є обмежена інформація стосовно наявних послуг, наприклад культурних, молодіжних, адміністративних або соціальної підтримки.

Села громади мають нижчу доступність до соціальних послуг, як порівняти з містом. Тоді як 53,6% мешканців центру Ірпеня ніколи не відвідують заклади культури, подібну відстороненість проявляють 76,5% жителів периферійних районів.

Що стосується спортивних закладів, 79,9% жителям сіл бракує доступу до таких послуг, що підкреслює суттєвий інфраструктурний дефіцит. Різниця в рівні доступу спостерігається також серед ВПО та не-ВПО. До того ж деякі вразливі групи, як-от вагітні та жінки, що годують, особи з інвалідністю, хронічно хворі та сім'ї з дітьми, більш схильні звертатися за медичними послугами за межами громади — ймовірно, через кращий доступ до спеціалізованої допомоги десь-інде.

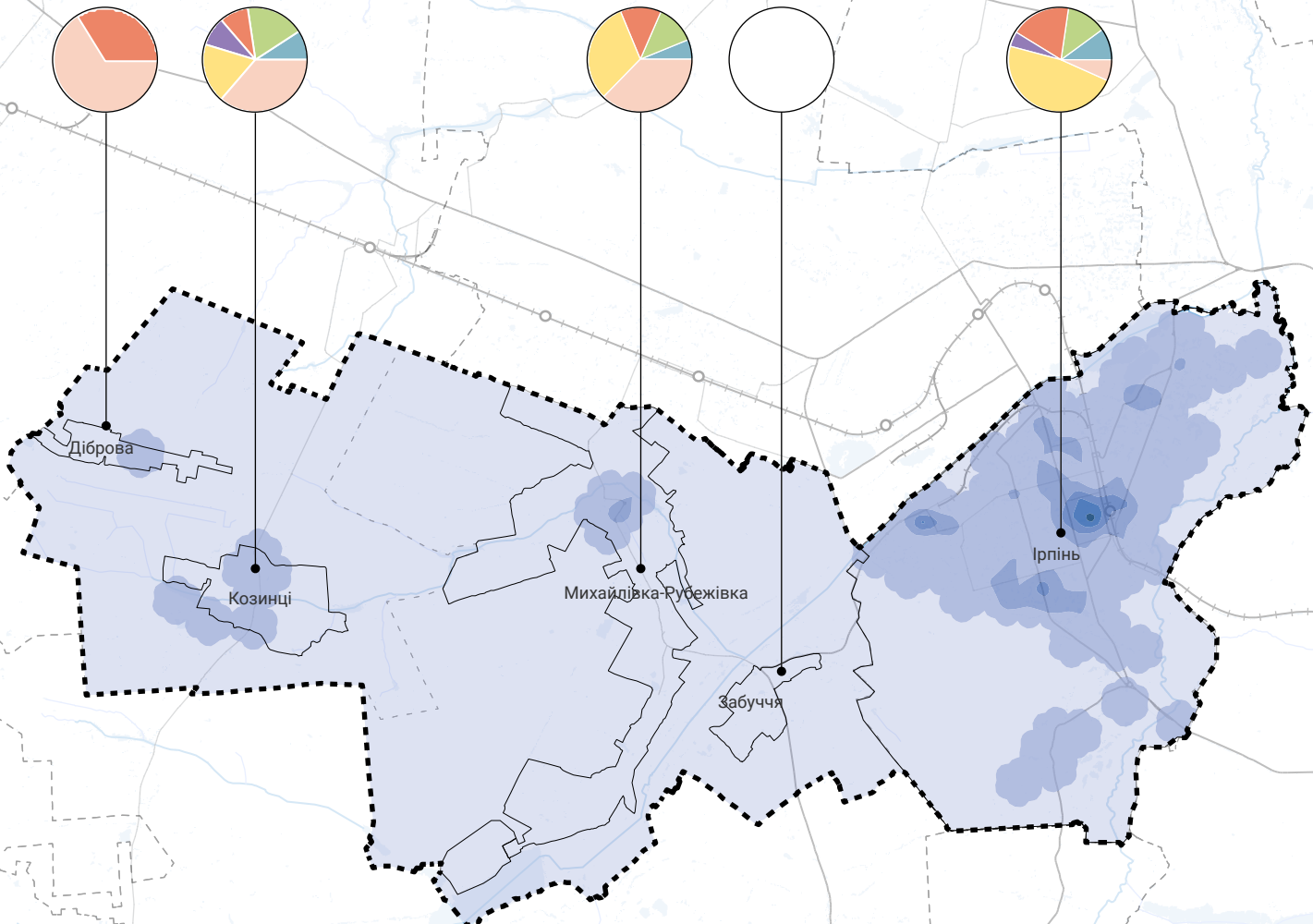
Рис. 27 Розподіл послуг за населеними пунктами

Джерело: Ukraine Urban Lab

Рис. 28 Розподіл соціальних послуг Ірпінської МТГ

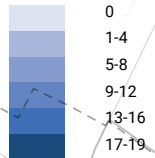
Джерело: Ukraine Urban Lab

ЛЕГЕНДА:

- Основні дороги
- Залізнична коля
- ~ Річки та струмки

Зосередження соціальних послуг

Соціальні послуги за типологією

- Відсутня
- Адміністративні
- Освіта
- Охорона здоров'я
- Спадщина
- Спорт
- Культура і молодь

Шкода, завдана соціальним послугам

Ірпінська громада зазнала великих руйнувань соціальної інфраструктури внаслідок вторгнення, що вплинуло на освітні, медичні, адміністративні, спортивні та молодіжні заклади. Найбільше постраждали заклади освіти, дещо менше – адміністративні й медичні будівлі. Попри значні труднощі, у різних секторах було докладено відчутних зусиль із відновлення та відбудови, і приблизно 80% соціальних об'єктів частково або повністю відновлені. Зокрема, повністю відновлено всі об'єкти за межами Ірпеня.

Освітні заклади пережили суттєві пошкодження: постраждали 30 із 53 установ (із закладів освіти всіх типів власності). Один заклад, дитячий садок в Ірпені, було повністю зруйновано. Усі крім одного освітнього закладу повністю відновлено, і лишається зробити фінальні кроки з відновлення останнього об'єкта – дошкільного закладу «Веснянка» в Ірпені.

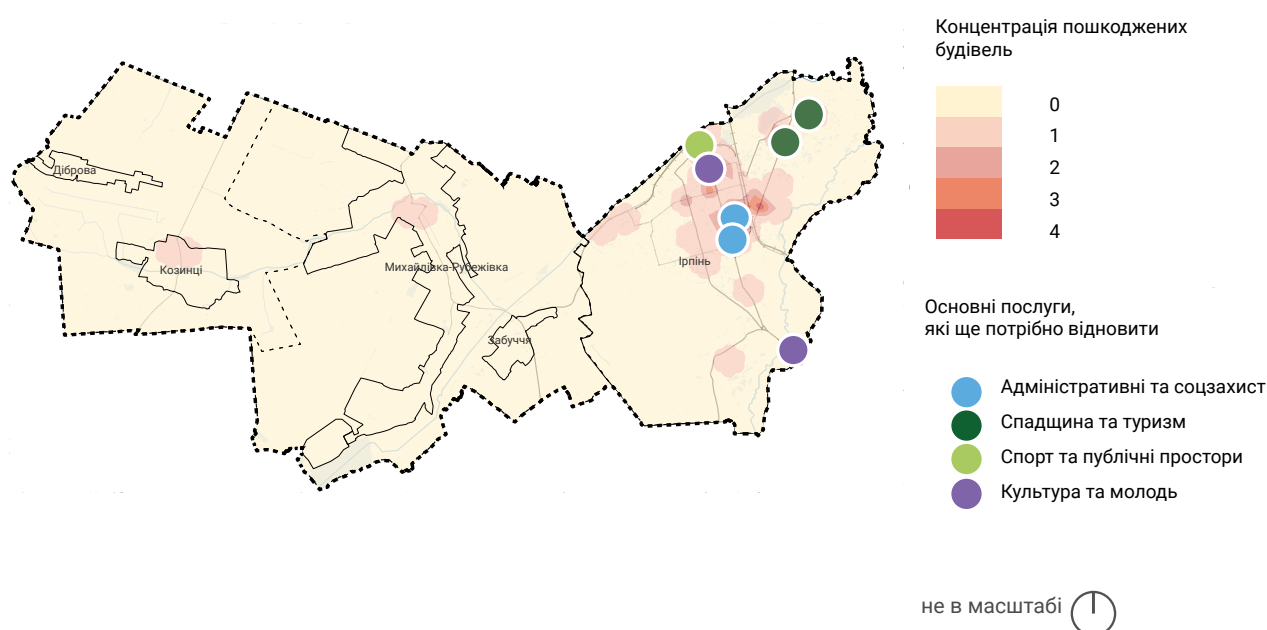
Такі заклади, як Ірпінський ліцей №3, що зазнав серйозних структурних пошкоджень, мали пріоритет у відбудові. Також сильно постраждала інфраструктура охорони здоров'я: вісім медичних закладів зазнали руйнувань.

Чотири амбулаторії були помірно пошкоджені, але вже відновлені. Одна амбулаторія, що зазнала значних пошкоджень, лишається тільки частково відновленою та продовжує працювати з обмеженою потужністю. Ірпінська центральна міська лікарня була також пошкоджена, але частково відремонтована.

Сильно постраждала спортивна інфраструктура, зокрема серйозних руйнувань внаслідок ракетних ударів зазнали Ірпінська дитячо-юнацька спортивна школа та стадіон «Чемпіон». У спортивній школі спалахнула пожежа, що зруйнувала частину будівлі, було пошкоджено поле стадіону, трибуни та суміжні об'єкти.

Рис. 29 Пошкоджені соціальні об'єкти, що лишаються не відремонтовані в Ірпінській громаді

Джерело: Ukraine Urban Lab

Спортивні майданчики у сільській місцевості й досі в поганому стані та потребують істотної підтримки.

Вісім установ з надання адміністративних і соціальних послуг, усі розташовані в місті Ірпінь, зазнали пошкоджень, але вже переважно відновлені. Ключові адміністративні будівлі та заклади надання послуг соціальної підтримки, зокрема Пенсійний фонд, Ірпінський міський суд та Державна нотаріальна контора, зазнали менших руйнувань, але були відремонтовані. Однак Ірпінське управління Бучанської філії Київського обласного центру зайнятості було сильно пошкоджене та лишається частково функціональним.

Також були пошкоджені чотири заклади культури, а один із чотирьох будинків культури визнано непридатним до ремонту. Значного руйнування зазнав Романівський районний клуб, він досі не працює. Пошкоджені зазнали кінотеатр «Перун» і торговельно-розважальний центр «Жираф», але відтоді повністю відновлені й тепер діють як активні громадські простори. Бібліотеки та місцевий музей переважно лишилися неушкодженими.

Відбудова здійснювалась коштом різних джерел фінансування, зокрема урядових, місцевої влади, міжнародних організацій, як-от ЮНІСЕФ, та благодійних фондів «Епіцентр дітям» та Save Ukraine.

Оновлення обладнання лише для сектору охорони здоров'я коштувало мільйони гривень, при цьому значні інвестиції було вкладено в системи рентгенографії, обладнання для проведення біопсії, у сонячні панелі та нові будівлі медичних закладів. У сфері освіти міжнародні донори забезпечили навчальні посібники та профінансували відбудову, а спортивні об'єкти отримали підтримку від світових спортивних організацій.

Рис. 30 Ірпінський Центральний будинок культури, що станом на початок 2025 року залишається невідновленим

Джерело: Ukraine Urban Lab

Рис. 31 Відбудова дитячого садка «Радість» в Ірпені

Джерело: irpinhelp.com

Спроможність населених пунктів

Попри те, що в Ірпені розміщені більшість послуг на рівні громади, місто стикається з викликами, що характерні для усієї громади: підвищений попит на послуги через приплив ВПО, переповнені навчальні заклади, довгий період очікування в медичних установах та обмежена культурна залученість. Згідно з опитуванням домогосподарств, 18,4% мешканців центру страждають через довгі черги в закладах охорони здоров'я, а 19,5% вказують на високу вартість послуг.

Щодо освіти, то 50% шкіл міста Ірпінь перевантажені, деякі на понад 35% своєї спроможності. Хоча в центрі є достатньо культурних і спортивних закладів, 53,6% жителів не відвідують їх з міркувань доступності та через відсутність цікавих для них програм. Система охорони здоров'я Ірпеня переживає інфраструктурні проблеми та брак персоналу; адміністративні послуги надаються, проте таким закладам бракує інклюзивності та доступності для осіб з інвалідністю.

Крім того, за словами батьків, які брали участь в опитуванні домогосподарств, у школах спостерігається соціальна напруга з огляду на інтеграцію учнів з особливими потребами та дітей ВПО.

Село Михайлівка-Рубежівка надає базові послуги, зокрема має амбулаторію, адміністрацію та деякі культурні заклади. Однак там бракує спеціалізованих медичних послуг, спортивної інфраструктури та простору для активності молоді. Культурні та молодіжні послуги обмежуються базовими осередками художньої школи та бібліотекою.

Козинці, Діброва та Забуччя відчувають серйозніші проблеми з послугами. Доступ до охорони здоров'я обмежений: існує лише одна амбулаторія в Козинцях, в якій бракує вузькопрофільних фахівців. У Діброві є невеликий медпункт, що працює лише двічі на тиждень, а в Забуччі немає жодного медичного закладу, тому його жителі мусять звертатися за послугами в Ірпінь або сусідні громади. Учасники опитування з населених пунктів повідомляють про найдовший час на дорогу до медичних закладів.

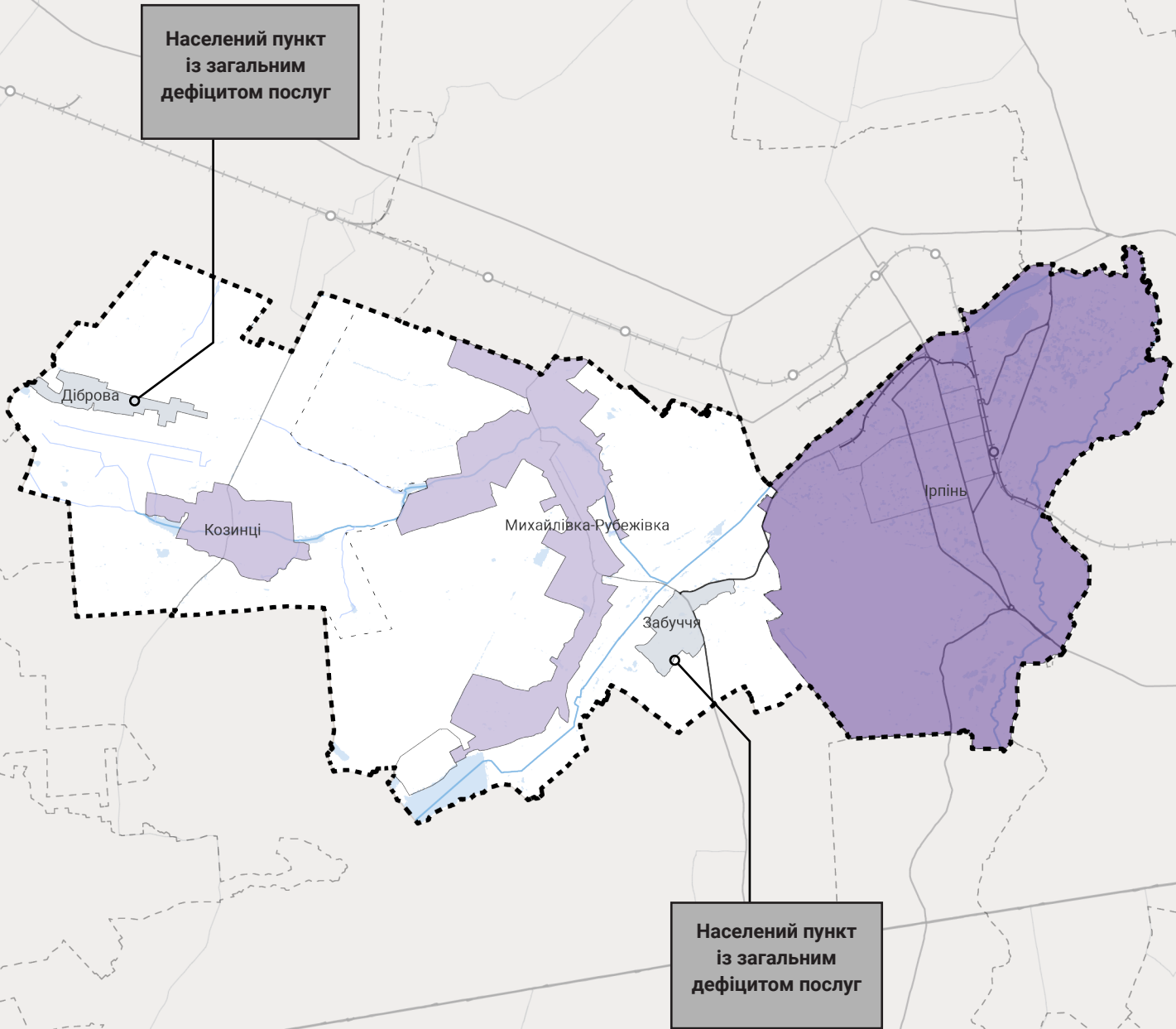
Освітніх закладів або немає, або вони не відповідають базовому рівню, через що багато дітей змушені здобувати освіту за межами громади. Характерними є транспортні бар'єри, і 44% опитаних жителів повідомляють, що навчальні заклади знаходяться далеко від їхнього дому.

У 14% опитаних викликає занепокоєння загальна безпека під час пересування, а 20% висловили занепокоєння через брак шкільних укриттів. Віддалені населені пункти також страждають через незадовільну спортивну та культурну інфраструктуру, відсутність молодіжних центрів, ігрових або спортивних майданчиків. Згідно з опитуванням домогосподарств, 79,9% жителів віддалених районів не мають доступу до спортивних об'єктів, а 40,7% ніколи не відвідують місця для відпочинку. Культурна залученість мінімальна: 76,5% жителів старостатів не відвідують культурні заклади через довгу дорогу та погану інфраструктуру. Єдина культурна установа в Діброві, сільський клуб, також виконує роль волонтерського центру, але потребує негайного ремонту.

Отже, попри значну концентрацію послуг в місті Ірпінь, вся громада має простір для вдосконалення. Розширення транспортної інфраструктури та створення мобільних медичних груп може підвищити рівень доступності. Культурну залученість можна посилити завдяки розвитку багатофункціональних громадських просторів для проведення освітніх, спортивних і культурних подій. Підтримка проєктів за ініціативи волонтерів та сприяння державно-приватним партнерствам може пришвидшити прогрес у старостинських округах.

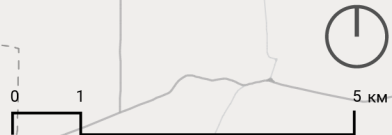
Рис. 32 Розподіл соціальних послуг в Ірпінській МТГ

Джерело: Ukraine Urban Lab

ЛЕГЕНДА:

—	Основні дороги	Доступ до закладів охорони здоров'я в межах населених пунктів
- - - - -	Залізнична колія	Немає
—	Річки та струмки	Низький рівень доступу
		Високий рівень доступу

Масштаб А4: 1/110,000 | CRS: WGS_1984_UTM_Zone_35N

1.4.6 Послуги (базові та екстрені)

Загальний огляд

Ірпінська громада демонструє значні розбіжності в наданні базових послуг у центрі й на периферії. Тоді як місто Ірпінь може похвалитись майже повним охопленням комунальними послугами, такі населені пункти, як Діброва та Забуччя стикаються з проблемами через обмежений доступ до базових послуг. Електропостачання, мобільний зв'язок та водопостачання є відносно стабільними по всій громаді, проте існують суттєві прогалини у сфері управління відходами, надійності інтернет-зв'язку та каналізації. Охоплення послугами та прогалини в цій сфері показані на рис. 33-36. Вирішення цих проблем шляхом модернізації інфраструктури, покращення сортування відходів та розширення комунальних послуг сприятиме інклюзивній та стійкій міській відбудові.

Система водопостачання є централізованою в Ірпені та частково охоплює Козинці й Михайлівку-Рубежівку. Натомість у Діброві та Забуччі бракує централізованого водопостачання, і ці села залежать від приватних свердловин або бутильованої води. Загальна довжина мережі водопостачання зросла з 268,2 км у 2022 році до 282,6 км у 2023-му, що свідчить про поступове розширення інфраструктури.

Що стосується каналізації, то 70% домогосподарств в Ірпені підключені до центральної системи. Проте в Михайлівці-Рубежівці та Козинцях нижчий рівень — 31% та 21,5% відповідно, а в Діброві та Забуччі взагалі немає центральної каналізаційної інфраструктури. Багато жителів користуються вигрібними ямами, і подекуди стаються затоплення через неефективні дренажні системи.

Коли йдеться про управління відходами, 98% домогосподарств Ірпеня мають доступ до централізованих послуг, зокрема сортування відходів та переробки. Натомість у Забуччі (60%) та Михайлівці-Рубежівці (70%) бракує такої інфраструктури, а в Діброві та Козинцях взагалі немає централізованих сервісів. Частина твердих побутових відходів відправляються на полігони в сусідніх громадах.

Серед інших проблем — недостатній рівень сортування відходів, брак інфраструктури переробки за межами Ірпеня та питання дотримання умов оплати, що впливає на ефективність системи. Відсутність інфраструктури сортування та переробки відходів у населених пунктах, крім Ірпеня, має негативний вплив на довкілля, зокрема з огляду на наявність будівельного сміття загальним обсягом 20 000 куб. м.

Ірпінська громада має гарну електромережу, що забезпечує майже повне охоплення (99,5%) по громаді, з мінімальними розбіжностями між центром (99,7%) і периферією (99,0%). Об'єкти критичної інфраструктури, як-от школи та лікарні, мають резервні генератори для забезпечення безперервності в роботі під час знеструмлення. Крім того, Ірпінська громада модернізує свою систему вуличного освітлення, вже встановивши 2500 із 5000 запланованих світлодіодних ламп.

Послуги опалення розподілені нерівномірно. Тоді як 40% домогосподарств Ірпеня користуються централізованим опаленням, навколишні села, як-от Діброва, Забуччя, Козинці та Михайлівка-Рубежівка, не мають цих послуг. Втім усі населені пункти підключені до газопостачання, що дозволяє мешканцям користуватися індивідуальними системами опалення. Приблизно 96,7% домогосподарств покладаються на ці індивідуальні системи через обмежене розповсюдження інфраструктури централізованого опалення.

Рис. 33 Рівень охоплення мережею водопостачання

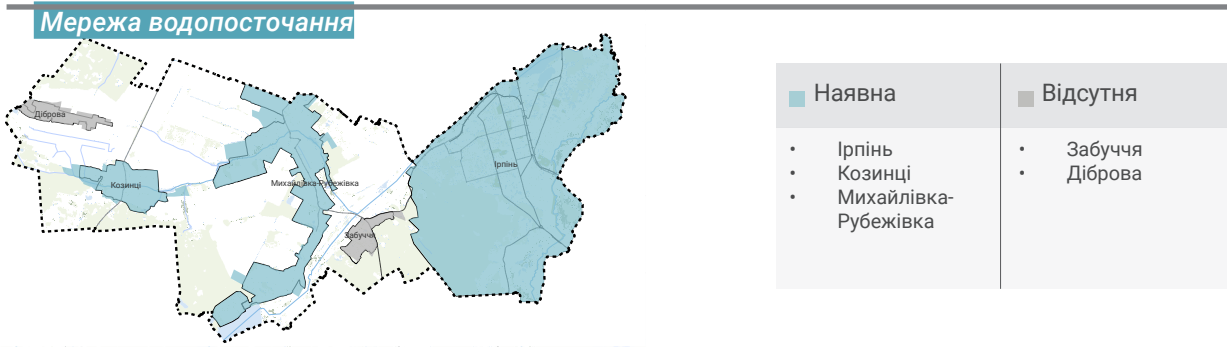

Рис. 34 Рівень охоплення каналізаційною мережею

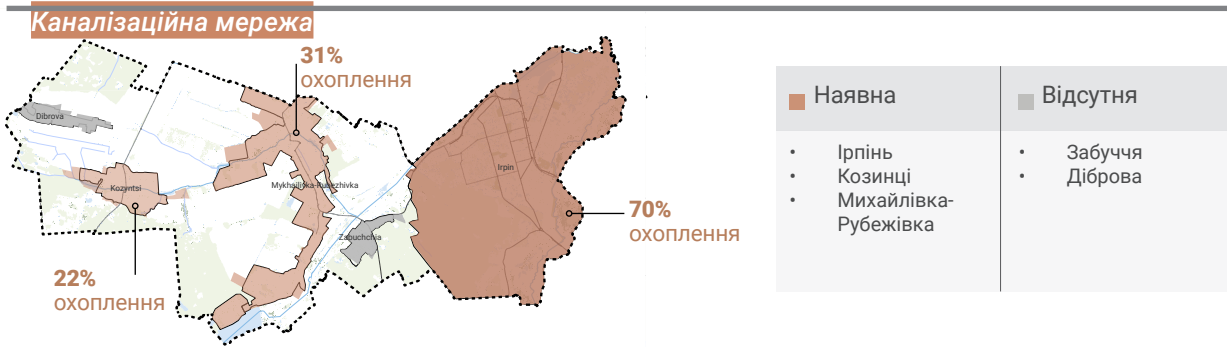

Рис. 35 Рівень охоплення управлінням відходами

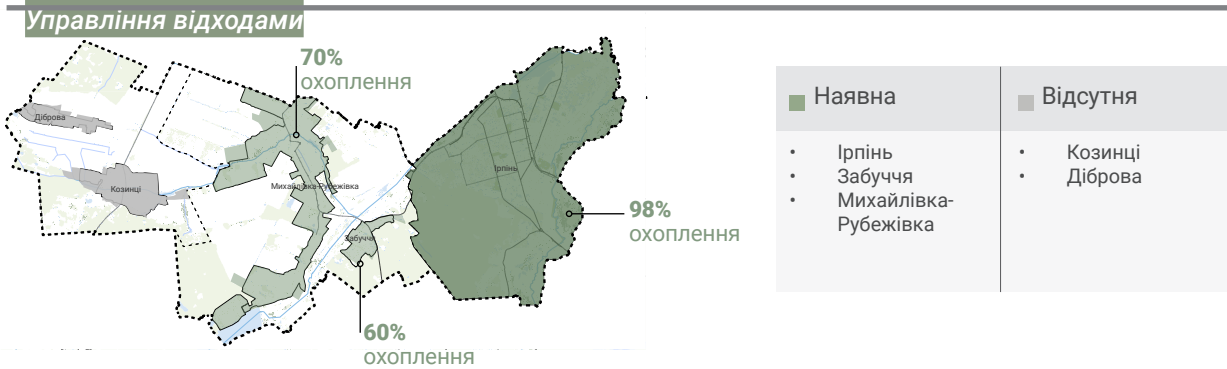
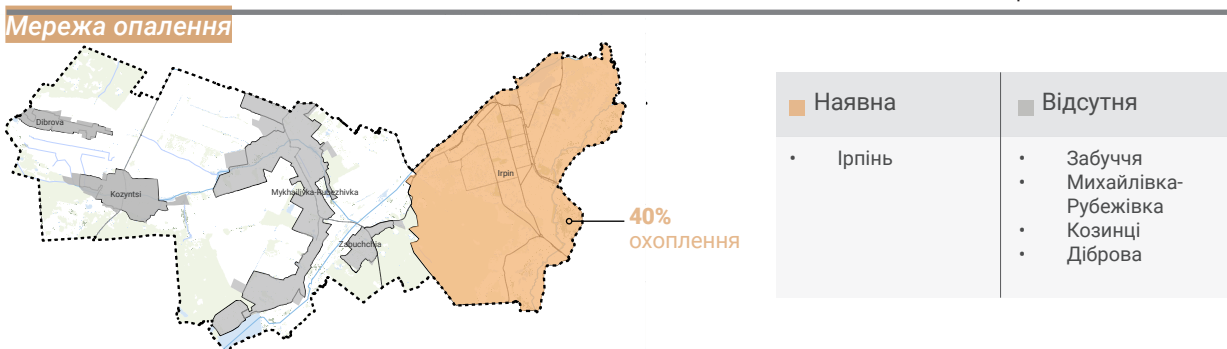

Рис. 36 Рівень охоплення мережею тепlopостачання

Джерело: Ukraine Urban Lab

Мобільна мережа в Ірпінській громаді стабільна, і 98,5% домогосподарств мають до неї доступ, тоді як покриття інтернетом становить 82,6%. Центр має кращий зв'язок (83,5%), як порівняти зі периферією (72,1%). Незважаючи на широке охоплення, надійність послуг лишається сумнівною, адже з відключенням інтернету стикаються 42% домогосподарств. Для покращення доступу до мережі в проблемні моменти у «Пунктах незламності» було встановлено термінали Starlink.

Підсумовуючи, брак централізованої інфраструктури, екологічні ризики через неправильну утилізацію відходів, ненадійний інтернет і брак систем водопостачання й каналізації підкреслюють нагальну потребу в модернізації інфраструктури та розширення послуг. Вирішення цих проблем вимагатиме значних інвестицій, покращення моделей надання послуг та управлінських практик для забезпечення рівноправного та сталого доступу до базових послуг по всій Ірпінській громаді.

Екстрені служби

В Ірпінській громаді знаходиться вісім основних екстрених служб, зокрема амбулаторія, Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), установи з надання послуг електро-, газо- й водопостачання, опалення, відділення поліції та поліції охорони. Усі екстрені служби розташовані в місті Ірпінь. Три з них – амбулаторія, ДСНС та відділення поліції – зазнали пошкоджень під час повномасштабного вторгнення. Тоді як усі пошкоджені послуги було відновлено, приміщення відділення поліції лишається непридатним для використання.

У громаді також діють 14 пунктів незламності, 12 з яких є постійними і два – тимчасовими. Ці пункти розташовані в чотирьох населених пунктах: Ірпінь, Забуччя, Козинці та Михайлівка-Рубежівка.

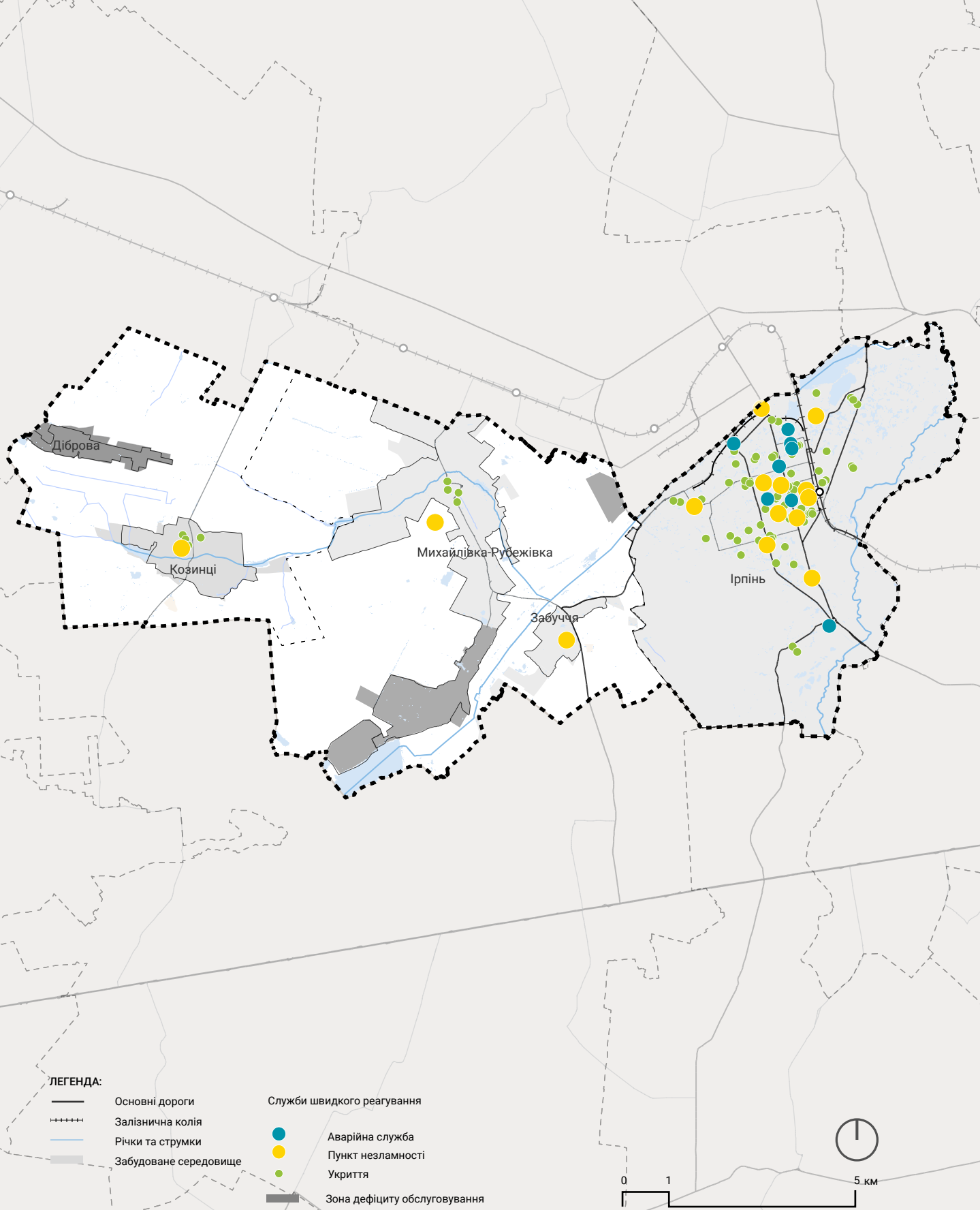
У трьох із п'яти населених пунктів громади є 86 укриттів – в Ірпені, Козинцях та Михайлівці-Рубежівці. Проте розподілені ці укриття нерівномірно, що ускладнює до них доступ жителів, які проживають на околицях.

Ключові висновки

- **Критичні прогалини у послугах:** Ірпінська громада стикається з серйозними викликами у доступі до охорони здоров'я, освіти та культурної інфраструктури, особливо в периферійних населених пунктах, де доступ до базових послуг обмежений. Дефіцит місць для екстреного укриття та нерівномірний розподіл комунальних послуг додатково послаблюють стійкість громади.
- **Недоліки інфраструктури:** Обмеженість інфраструктури, часті перебої у наданні послуг, а також недостатньо розвинені системи водопостачання, водовідведення, опалення та управління відходами залишаються проблемою, особливо на периферії. Це потребує впровадження як короткострокових, так і довгострокових рішень.
- **Можливості та стратегічні дії:** Запропоновані проекти, такі як медичний центр, розширення послуг, багатофункціональні об'єкти, підтримувані цільовими інвестиціями, державними та приватними партнерствами, ініціативами, що ґрунтуються на волонтерстві, та міжнародною співпрацею, можуть сприяти довгостроковому відновленню та міській стійкості.

Рис. 37 Доступ до екстрених служб Ірпінської МТГ

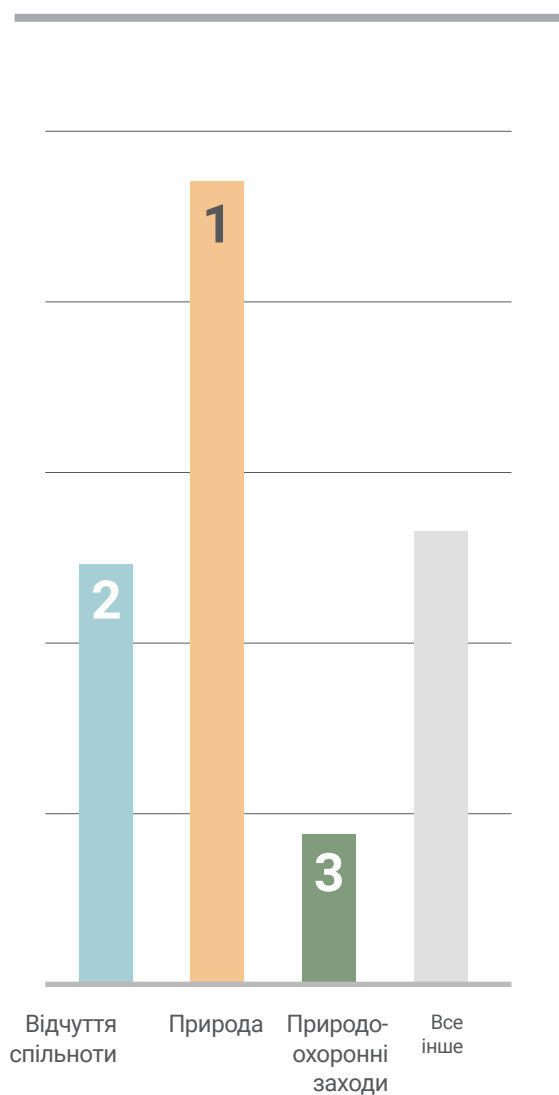
Джерело: Ukraine Urban Lab

1.5 Громадське опитування

Опитування було проведене за допомогою рандомізованих особистих інтерв'ю та охопило **788 респондентів/ домогосподарств** по всій громаді

? Які основні особливості та сильні сторони громади?

Природні особливості Ірпінської громади сприймаються як одна з головних його характеристик, дещо менш важливими є відчуття спільноти та втілювані природоохоронні заходи.

? Назвіть основні цінності вашої громади?

- 1 МИР ТА БЕЗПЕКА
- 2 ПАТРІОТИЗМ
- 3 СТАЛІСТЬ
- 4 РОДИННІ ЦІННОСТІ
- 5 ЗДОРОВ'Я ТА БЛАГОПОЛУЧЧЯ
- 6 ГОСТИННІСТЬ
- 7 ЧЕСНІСТЬ І ПОРЯДНІСТЬ
- 8 ВІРА І ДУХОВНІСТЬ

Мир та безпека, патріотизм і стійкість лідирують серед трьох основних цінностей громади.

? Що відрізняє громаду від інших місць?

На запитання, що відрізняє громаду від інших, переважна кількість мешканців відповіла «наближеність до Києва», «стійкість» та «природа».

? Які пріоритети відновлення?

Громаду запитали, які є пріоритетні виклики для громади та які сектори потребують покращення для справедливого та сталого відновлення. Наступні сектори відображають пріоритети громади для того, щоб "відбудувати краще ніж було".

- Електроенергія
- Стан доріг та громадський транспорт
- Підтримка малого бізнесу та підприємництва
- Наявність робочих місць та економічне зростання, особливо в частині заробітної плати та умов праці
- Доступність комунальних послуг

1.6 Сукупність викликів через негативні впливи та шкоду, заподіяну бойовими діями

Населення та рух населення

Старіння населення, природне зменшення чисельності та загальний приріст населення через збільшення кількості ВПО створює навантаження на систему надання соціальних послуг.

Навколишнє середовище

Під впливом як природних факторів (повені, пожежі, зміна клімату), так і антропогенних факторів (забруднення води, ґрунтів та повітря, сміття), екологічні проблеми загострилися через повномасштабну агресію.

Спадщина

Збереження культурної спадщини, меморіалів війни та місцевої ідентичності є ключовою метою для мешканців.

Житло

Руйнування житла, завдані війною, призвели до переміщення мешканців. Відновлення та диверсифікація житлового фонду (або варіантів житла), зокрема його доступності, лишається проблемою. Подальше зростання населення вимагатиме додаткових житлових площ, а також забезпечення комунальними послугами та інфраструктурою.

Економіка

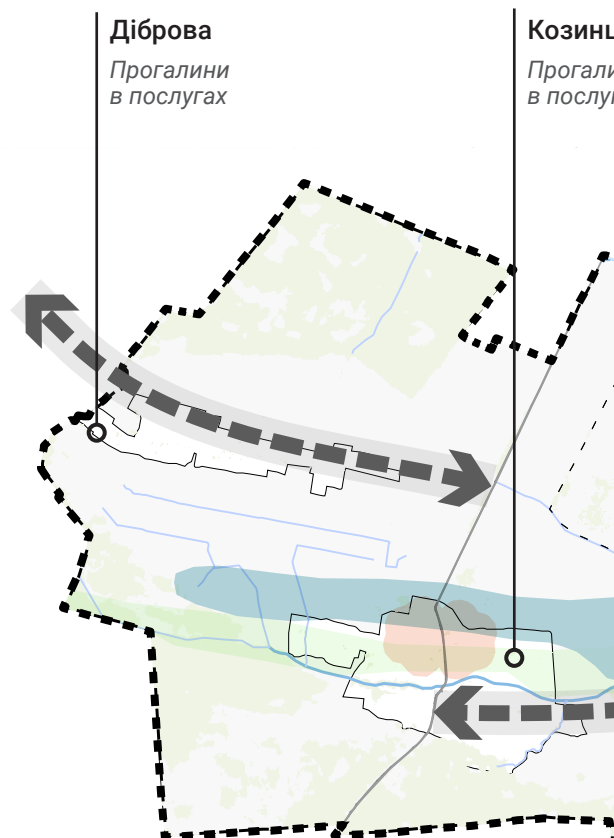
Повномасштабна агресія сильно вплинула на місцеву економіку, зростання витрат і енергетичні дефіцити збільшують вартість життя. Міграція робочої сили до Києва додатково ускладнює економічні перспективи, а розвиток житлового будівництва домінує в зростанні.

Мобільність

Зруйновані війною дороги, застаріле дорожнє покриття, відсутність вирішення питань безбар'єрності та низька зв'язність між Ірпенем та західними населеними пунктами обмежують загальну мобільність. Використання громадського транспорту є відносно низьким через залежність від приватних транспортних засобів, тоді як інфраструктура для немоторизованого транспорту потребує вдосконалення.

Послуги

Пошкодження державних установ та основних послуг значно порушили надання послуг по всій громаді. Найбільше дефіцит послуг спостерігається в Діброві та Забуччі.

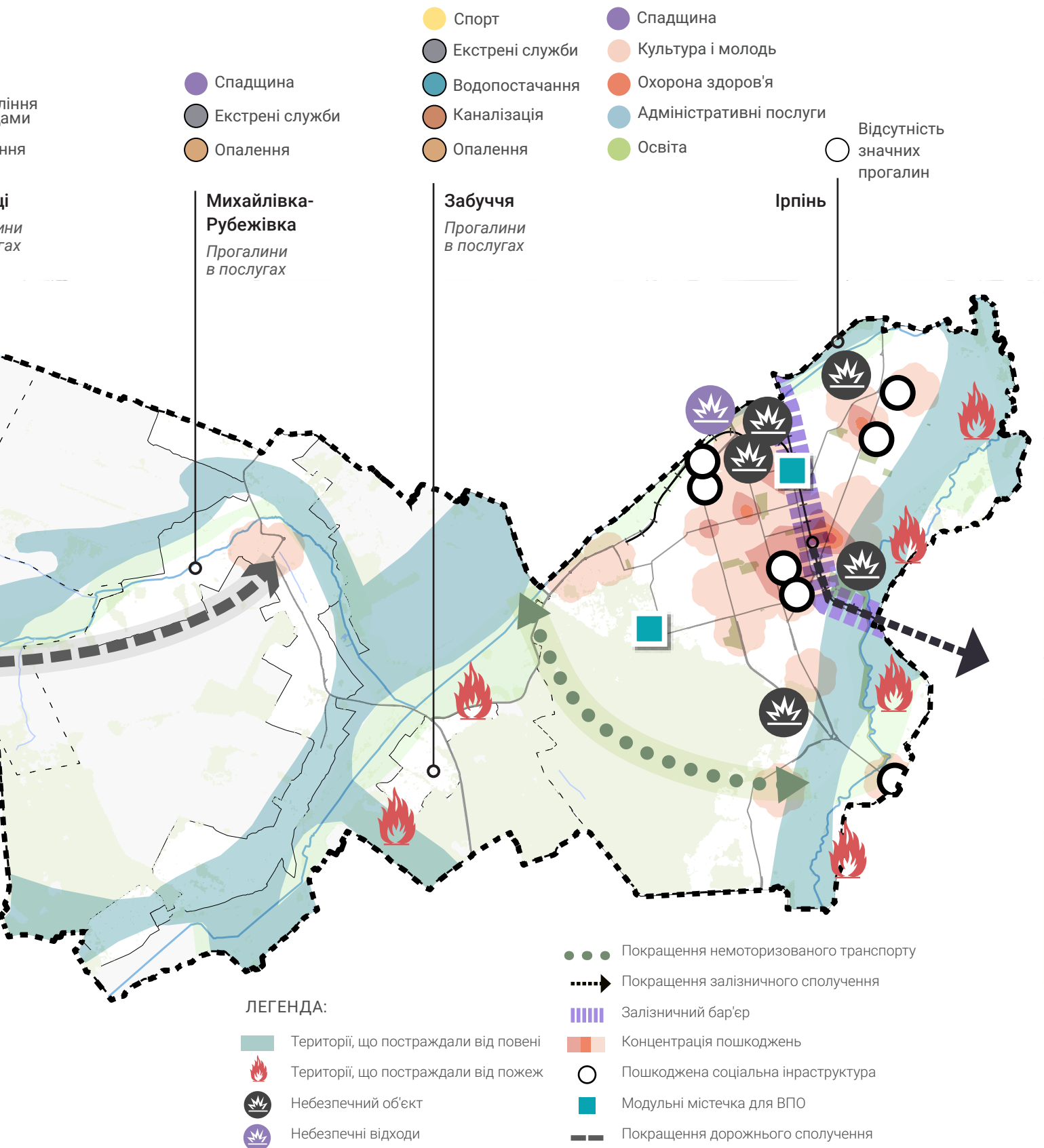
не в масштабі

Рис. 38 Мапа об'єднаних викликів Ірпінської МТГ

Джерело: Ukraine Urban Lab

1.7 Інформація щодо необхідності підготовки території (зокрема здійснення розмінування, демонтажу зруйнованих будівель та споруд, рекультивації земель)

Наслідки повномасштабного вторгнення в Ірпінській МТГ досі помітні, а ракетні обстріли та дроніві атаки продовжують завдавати шкоди. Проте зусилля з підготовки територій до відновлення та проведення ремонтних робіт здійснюються в громаді відколи її було звільнено з-під окупації в березні 2022 року.

Фахівці ДСНС, поліції, європейських проєктів з розмінування та місцевих підприємств провели дослідження земель по всій громаді, щоб знайти заміновані зони та нерозірвані боєприпаси. Хоча вже було очищено значні території, надалі проводяться дослідження в межах актуальних заходів з розмінування та знешкодження.

Внаслідок руйнування споруд лишилася значна кількість будівельного сміття, яке ще треба зібрати й утилізувати. По всій громаді виникли несанкціоновані сміттєзвалища. Крім того, демонтаж будівель, що не піддаються ремонту (табл. 8 і 9) продовжує продукувати додаткові відходи, підкреслюючи потребу в офіційній та ефективній системі управління відходами в громаді. Вміст азбесту та інших токсичних речовин у будівельних відходах, ймовірно, забруднило ґрунт і викликало потребу в обробленні та рекультивації земель перед тим як приступити до перепланування. Рисунок 41 праворуч окреслює чинні підготовчі заходи, необхідні для продовження процесу відновлення по всій території громади.

Рис. 39 Рівень пошкоджень і відновлення за секторами

Джерело: Ukraine Urban Lab

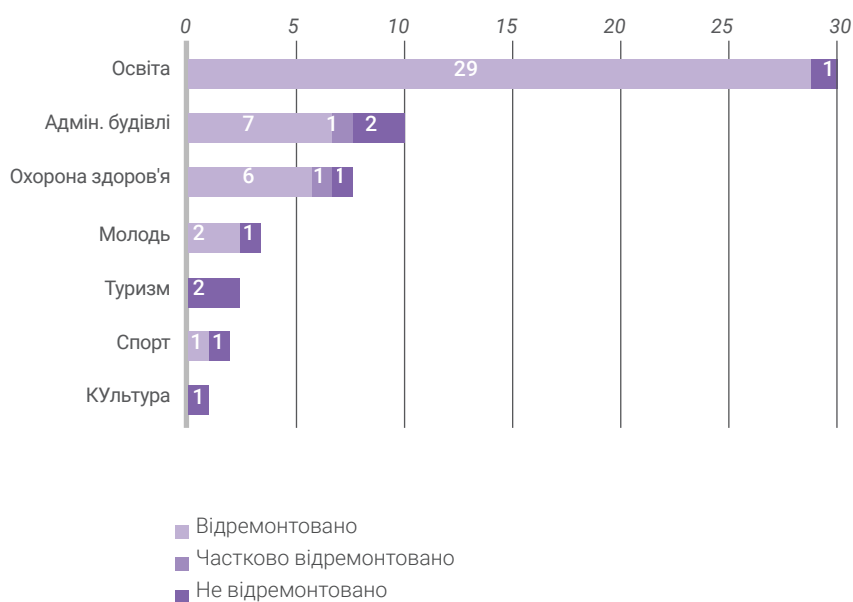

Рис. 40 Статус ремонту пошкодженого житла

Джерело: Ukraine Urban Lab

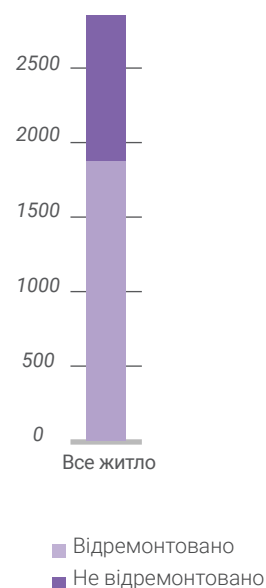
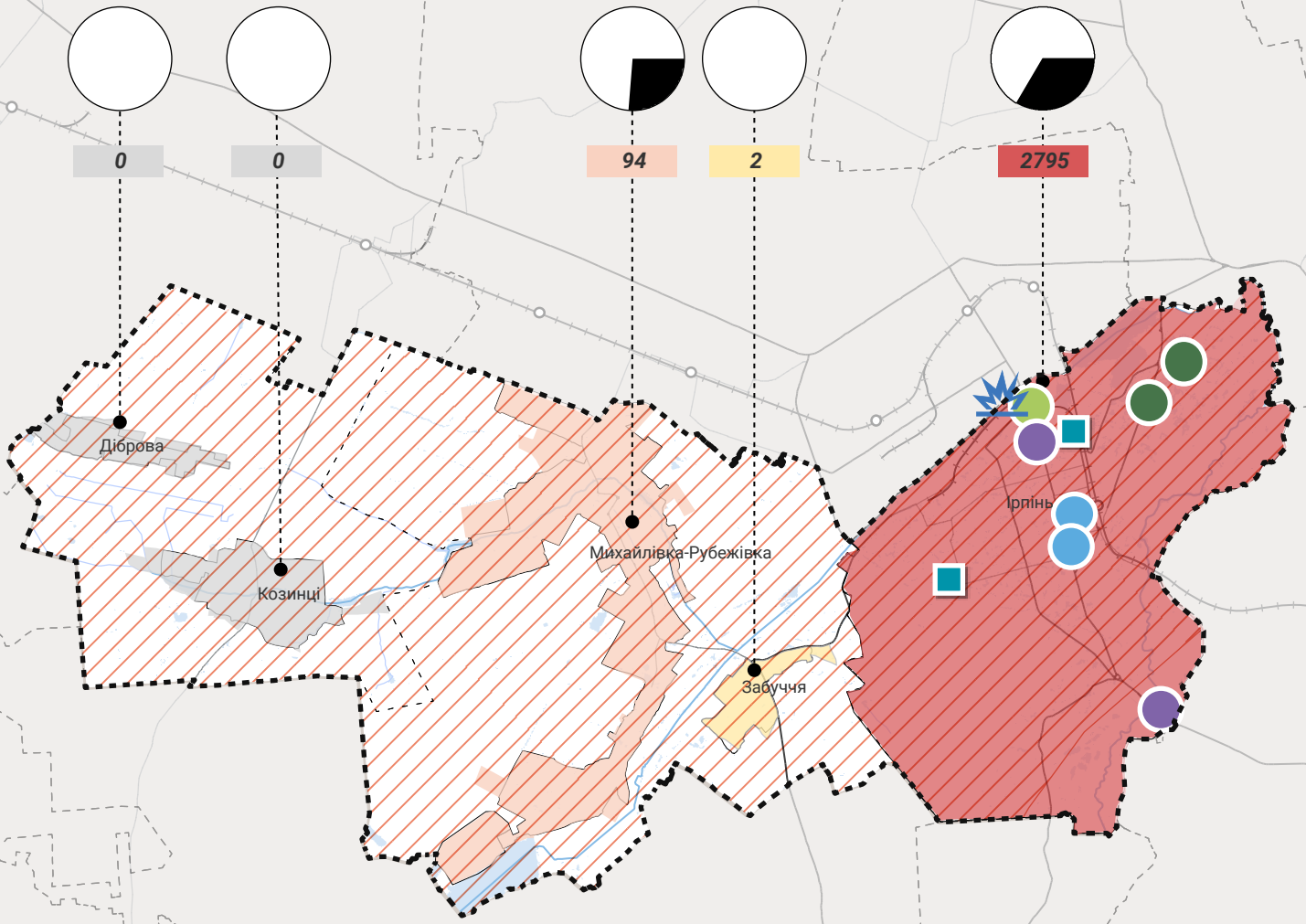

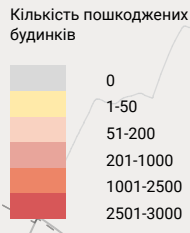
Рис. 41 Карта підготовчих заходів, необхідних для подальшого відновлення Ірпінської МТГ

Джерело: Ukraine Urban Lab

ЛЕГЕНДА:

- Основні дороги
- Залізнична колія
- Річки та струмки
- Декопована територія (ймовірна присутність ВМП)
- Накопичення ТПВ
- Модульне житло для ВПО

- Основні послуги, які ще потрібно відновити
- Адміністративні послуги та соціальний захист
 - Культурна спадщина та туризм
 - Спорт та громадські простори
 - Культура і молодь
- Відсоток пошкоджених та відремонтованих
- Пошкоджений
 - Відремонтований

Масштаб А4: 1/110,000 | CRS: WGS_1984_UTM_Zone_35N

1.8 Інформація щодо технічної можливості та економічної доцільності відновлення пошкоджених об'єктів

Під час повномасштабного вторгнення Ірпінська громада зазнала руйнувань внаслідок серйозних ракетних атак, артилерійських обстрілів та 30 днів, проведених у тимчасовій окупації. Згідно з даними, актуальними на вересень 2024 року, у п'яти населених пунктах громади було пошкоджено або зруйновано 2 947 споруд. Найбільше постраждав житловий фонд, пошкоджень зазнав 2891 житловий об'єкт, хоча соціальні об'єкти та установи, що надають базові послуги, також постраждали (див. табл. 6).

Найбільше руйнувань відбулося в місті Ірпінь, де пошкоджено 2847 будівель, зокрема 2795 житлових об'єктів – 2264 приватні будинки та 531 БКБ. З них 937 будівель досі потребують ремонту, здебільшого приватні будинки. Рівень пошкоджень відповідає таким категоріям:

- 1397 будівель зазнали легких пошкоджень;
- 671 будівля зазнала середніх пошкоджень;
- 727 будівель зазнали важких пошкоджень.

Тривають зусилля з ремонту та відновлення пошкодженої нерухомості, однак 32% пошкодженого житлового фонду лишається невідремонтованим. Більшість важких пошкоджень лишаються неусунутими, і 719 житлових будинків досі потребують ремонту.

У місті Ірпінь 80% соціальних об'єктів частково або повністю відновлено. Найбільше руйнувань зазнали освітні заклади, трохи менше – адміністративні та медичні структури. Примітно, що всі пошкоджені соціальні об'єкти за межами Ірпеня повністю відновлено.

Руйнування житлового фонду призвело до значної кількості будівельних відходів, зокрема з виділенням азбесту. Бойові дії також ускладнили управління побутовими відходами, утворилися стихійні сміттєзвалища для тимчасового розміщення будівельних відходів. Правильна утилізація цих відходів, особливо в процесі ремонтів та відбудови, досі викликає занепокоєння через екологічні проблеми.

У додатку до цього документа можна знайти таблицю пошкоджених об'єктів у деталізованому вигляді (див. Додаток 4).

Таблиця 6: Перелік пошкоджених об'єктів Ірпінської МТГ

Сектор	Населений пункт	Кількість пошкоджених споруд	Рівень пошкодження	Кількість відремонтованих споруд*	Статус**	Рекомендація	Техніко-економічна доцільність
Житло	м. Ірпінь, с. Забуччя, с. Михайлівка-Рубежівка	2 891	1 466 – легке; 680 – середнє; 745 – сильне пошкодження; 680 – середнє; 745 – сильне.	1 928 (67%)	Різно-манітний	Державна програма відновлення житла або придбання нової нерухомості замість зруйнованої	Постанова Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 № 986 щодо відновлення населених пунктів

* Відремонтованими вважалися лише повністю відремонтовані будівлі

** Для багатьох пошкоджених будівель інформація про поточний стан відсутня

Сектор	Населений пункт	Кількість пошкоджених споруд	Рівень пошкодження	Кількість відремонтованих споруд*	Статус**	Рекомендація	Техніко-економічна доцільність
Освіта	м. Ірпінь, с. Козинці, с. Михайлівка-Рубежівка	30	Від сильного до легкого	29 відремонтовано (96.7%); 1 частково демонтовано	Різно-манітний	Ремонт і відбудова за державної та міжнародної підтримки	Державні та недержавні програми, фінансова підтримка не заборонена
Охорона здоров'я (окрім аптек, приватних клінік)	м. Ірпінь	8	Від сильного до легкого	6 restored (75%); 1 partially restored	Різно-манітний	Ремонт і відбудова за державної та міжнародної підтримки	Державні та недержавні програми, фінансова підтримка не заборонена
Культура	м. Ірпінь	1	Від сильного до легкого	1 (100%)	Різно-манітний	Будівництво нового культурного центру в Ірпені	Рішення Київської обласної ради на 2021-2025 рр. + тендер 2024 р.
Молодь	м. Ірпінь	3	Від сильного до легкого	2 (66,7%)	Різно-манітний	Ремонт з фокусом та якість та функціональність	Державні та недержавні програми, фінансова підтримка не заборонена
Спорт	м. Ірпінь	2	Від сильного до легкого	1 (50%)	Різно-манітний	Ремонт з фокусом та якість та функціональність	Державні та недержавні програми, фінансова підтримка не заборонена
Соціальні, адміністративні, муніципальні будівлі	м. Ірпінь	10	Від сильного до легкого	7 restored; 1 partially restored	Різно-манітний	Ремонт з фокусом та якість та функціональність	Державні та недержавні програми, фінансова підтримка не заборонена
Туризм	м. Ірпінь	2	Від сильного до легкого	0	Різно-манітний	Ремонт з фокусом та якість та функціональність	Державні та недержавні програми, фінансова підтримка не заборонена

* Відремонтованими вважалися лише повністю відремонтовані будівлі

** Для багатьох пошкоджених будівель інформація про поточний стан відсутня

1.9 Аналіз ресурсів території для відновлення життєдіяльності території Ірпінської громади

Загальний огляд

Ірпінська міська територіальна громада має значний потенціал «відбудувати краще, ніж було» й активно працює над привабленням нових жителів, приймаючи водночас ВПО, що далі прибувають. Бажана якість життя, природне середовище та наближеність до Києва роблять її привабливою альтернативою столиці.

З 2022 до 2024 року Ірпінська громада поступово відновлювалась, і цей процес триває. Заходи з відновлення та відбудови фінансуються за допомогою різних джерел: державних коштів, грантів, спонсорства та власного бюджету громади.

Ключовим інструментом залучення інвестицій є платформа DREAM, яку підтримує низка державних і недержавних організацій, а також урядів країн. Ця платформа пропонує допомогу через секторальні гранти, спрямовані на різні групи, зокрема підприємців, ВПО, ветеранів та місцевий агробізнес.

На основі ресурсів, представлених у таблиці 7 та секторального аналізу, розглянутого в попередньому розділі, було визначено декілька можливостей для секторів для їх подальшої розробки.

Таблиця 7: Організації, фонди та установи, представлені на платформі DREAM

Фонди/програми	Установи	Уряди
Фонд ліквідації наслідків збройної агресії	Європейський інвестиційний Банк (ЄІБ)	Уряд Великої Британії
Програма відновлення України (ПВУ)	Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ)	Уряд Данії
	Європейська комісія	Уряд Естонії
Надзвичайна кредитна програма для відновлення України (НКПВУ)	Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР)	Уряд Литви
Державний фонд регіонального розвитку	Інвестиційна платформа сусідства ЄС (EU NIP)	Уряд Люксембурга
Спеціальний фонд акціонерів ЄБРР	Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР)	Уряд Нідерландів
Фонд Говарда Г. Баффета	Німецька кредитна установа для Відбудови (KfW)	Уряд Німеччини
		Уряд Польщі
		Уряд Португалії
		Уряд США
		Уряд Франції
		Уряд Чехії
	Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ)	Уряд Швейцарії
		Уряд Японії

1.9.1 Населення та ВПО

- Сприяти соціальній згуртованості через культурні заходи, громадські програми та розширення послуг підтримки ментального здоров'я та соціальної допомоги.
- Здійснювати проактивне планування для сталого й рівноправного розміщення ВПО, що прибувають, та нових мешканців, з увагою до ветеранів та вразливих груп.

1.9.2 Природне середовище

- Розширювати мережу центрального водопостачання та дренажну систему, проводити очищення води сучасними методами та будувати об'єкти біологічного очищення.
- Застосовувати природоорієнтовані рішення для оброблення стічних вод, переробки дощової води й управління заплавами для підвищення стійкості до повеней.
- Проводити рекультивацію стихійних полігонів.
- Підтримувати та покращувати стан оселищ та екологічні мережі, зокрема захищати ліси та болота для зміцнення природної стійкості.

1.9.3 Спадщина і туризм

- Розробити стратегію розвитку культури та туризму з урахуванням особливості місця, пам'яток і туристичних локацій.
- Розвивати можливості для відпочинку й туризму, які відкривають щільне лісове покриття та річки громади.

1.9.4 Житло

- Сприяти розвитку доступного й енергоефективного житла, розширюючи постійні та доступні житлові рішення через державно-приватні партнерства.
- Оцінити шкоду, завдану житловому фонду та визначити варіанти відбудувати краще, ніж було, втілюючи вдосконалені житлові стандарти.
- Визначити придатні зони для побудови нового житла та споруд змішаного призначення, аби урізноманітнити варіанти житла та нерухомості, що задовольняє потреби сімей, молодих фахівців і ВПО.

1.9.5 Економіка

- Сприяти економічній інтеграції, пропонуючи програми навчання та перекваліфікації, заохочення для підприємств, які працевлаштовують як ВПО, так і місцевих жителів, та підтримку малого бізнесу.

- Підвищувати конкурентоздатність бізнесу, створювати сприятливе середовище через надання податкових стимулів та залучення нових підприємств у громаду.
- Виділити земельні ділянки для підвищення економічної активності у стратегічних місцях та з урахуванням економічних ніш (зокрема, торгівлі). Пріоритезувати транзитно орієнтований розвиток та відновлення навколо ключових вузлових точок, як-от Ірпінський вокзал та Ірпінська лікарня.

- Сприяти розмінуванню в сільськогосподарських і туристичних зонах для розкриття економічного потенціалу.

- Використати наближеність до Києва та розташування уздовж залізниці та важливої автомагістралі для створення додаткової логістичної інфраструктури.

1.9.6 Транспортна мобільність

- Покращити дорожні умови з урахуванням тротуарів, велосипедної інфраструктури, освітлення, а також безпеки й доступності.
- Розширити автобусні маршрути та доступні автобусні зупинки для покриття недостатньо охопленої місцевості.
- Сприяти розвитку немоторизованого пересування через розвиток велосипедних доріжок і паркування, доріжок змішаного призначення уздовж зелених маршрутів та лісових зон і покращення умов для пішоходів.
- Покращити безпеку дорожнього руху, особливо для школярів, через створення добре освітлених перехресть і забезпечення роботи світлофорів, навіть при знеструмленні.
- Адвокатувати підвищення частоти залізничного сполучення між Ірпенем та Києвом.

1.9.7 Надання послуг

- Надати пріоритет оновленню інфраструктури шляхом інвестування у системи водопостачання, каналізації, відходів, електроенергії, охорони здоров'я та освіти, надаючи пріоритет дефіцитним сферам. Існує можливість перетворювати тверді й органічні відходи в енергію для опалення та інших цілей, а також мінімізувати обсяги відходів, які потрапляють на полігони.
- Переглянути розташування та розміри шкіл, зокрема транспортну доступність, у віддалених частинах громади.
- Розглянути автономні рішення на основі відновлюваних джерел енергії (наприклад, фотоелектричні сонячні панелі).

1.10 Загальні підходи та пропозиції щодо комплексного відновлення та розвитку території Ірпінської МТГ

Візія майбутнього

Бачення майбутнього Ірпінської громади було розроблено на основі результатів мультисекторального аналізу. Воно формувалось у рамках партисипативного процесу за участі ключових стейкхолдерів і представників груп громади, під час розроблення Програми комплексного відновлення, та було **затверджено під час воркшопу з формування візії 21 листопада в Ірпені**. Фундаментом цього мультисекторального, середньо- та довгострокового бачення є ключові принципи міської стійкості, комфорту й інклюзивності.

Принцип 1: Стійкість

Ірпінська громада спроможна вистояти та відновитися після можливих економічних, екологічних і соціальних потрясінь завдяки комплексній стратегії, що спирається на наявні сильні сторони й інвестує в інфраструктуру, що зміцнює економічну стабільність та заохочує застосування сталих практик.

Принцип 2: Комфорт

Ірпінська громада – безпечне та здорове середовище життя для його мешканців, що пропонує легкий доступ до якісного житла, надійні соціальні та базові послуги, економічне благополуччя та рекреаційні можливості, які посилюють відчуття унікальності місцевості Ірпінської громади, покращують загальне самопочуття населення та якість життя.

Принцип 3: Інклюзивність

Усі члени громади, зокрема всі вікові групи, маргіналізовані групи та ВПО мають рівний доступ до ресурсів, можливостей і послуг, що сприяє економічній, соціальній та культурній інтеграції.

Стратегічний план відновлення та розвитку

Просторова візія Ірпінської громади реалізується через Напрями комплексного відновлення (сс. 74-79) та Стратегічний просторовий план відновлення (сс. 80-81). Просторові діаграми представляють стійкі, комфортні й інклюзивні заходи на основі мультисекторального аналізу та результатів, поданих у розділах 1.3-1.9. Стратегічний просторовий план об'єднує усі заходи у єдиний План, що може стати провідником до майбутнього розвитку громади в коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі. План можна використати як основу для розроблення майбутнього Комплексного плану просторового розвитку, який громада планує розробити в 2025 році.

Візія та Стратегічний план відновлення відповідають стратегічним та операційним цілям Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 рр., затвердженої у 2019 році (табл. 9), а також Стратегії розвитку Ірпінської міської територіальної громади на 2022-2032 рр. (табл. 10) на стор. 82-83.